

CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı ve kapsamı; Celal Bayar Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından, güz ve bahar yarıyılları ile yaz döneminde yürütülen, birinci öğretimde tebli ve tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarından, ikinci öğretimde de tezsiz yüksek lisans programlarından oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Anabilim Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde enstitü için tanımlanan ve enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalını, b) Anabilim Dalı Akademik Kurulu: Bir anabilim dalında lisansüstü düzeyde ders veren veya tez çalışması yöneten, Üniversitedeki tam zamanlı öğretim elemanlarından oluşan kurulu,

c) Anabilim Dalı Başkanı: Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan ve enstitüde eğitim programı bulunan anabilim dalının başkanını,

ç) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez çalışması dönemlerinde rehberlik etmek üzere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından atanan öğretim elemanını,

d) Enstitü: Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüsünü,

e) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve enstitüde eğitim programları bulunan anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,

f) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürünün başkanlığında, enstitü müdür yardımcıları ve müdürün göstereceği altı aday arasından Enstitü Kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,

g) Müdür: Enstitü Müdürünü,

ğ) Öğrenci: Lisansüstü öğrenim için enstitüye kayıtlı öğrenciyi,

h) Program: Yüksek lisans ve doktora unvanlarına yönelik belirli sayıda ve belirli içerikte zorunlu ve seçmeli dersler ile doktora yeterlik sınavını, tez ve uygulamalarını,

i) Senato: Üniversite Senatosunu,

i) Tez: Yüksek lisans tezi, doktora tezini,

j) Üniversite: Celal Bayar Üniversitesini ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim İle İlgili Genel Esaslar

Öğrenci kabulü

MADDE 4 - (1) Yüksek lisans eğitimine öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yüksek lisans programlarına başvurabilmek için adayların; bir lisans diplomasına sahip olmaları, ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan Akademik Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı'ndan (ALES) başvurduğu programın puan türünde 55 standart puandan az olmamak üzere puana sahip bulunmaları veya Üniversitelerarası Kurul tarafından ALES'e eşdeğer sayılan ve uluslararası düzeyde kabul gören Graduate Record Examination (GRE) ya da Graduate Management Admission Test (GMAT) sınavından en az ALES sınavına eşdeğer bir puan almış olmaları gerekir.

b) **Yabancı dilden başarılı olmak için, 100 üzerinden değerlendirilen sınavda en az 70 puan almış olmaları gerekir.** Yabancı dil sınavları; yabancı dilde yazılmış ikiyüz kelimelik (% 10 eksik veya fazlası) başvuru programla ilgili bir metnin, iki saat içinde Türkçe'ye çevirisi yoluyla yapılır.

c) Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından (KPDS) ve Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı'ndan (ÜDS) en az 50 **puan** alanlar veya Üniversitelerarası Kurulca geçerliliği kabul edilen diğer yabancı dil sınavlarından eşdeğer puan alanlar yabancı dil sınavından muaf tutulurlar. Tezsiz yüksek lisans programlarında yabancı dil koşulu aranmaz.

ç) Lisans başarı düzeylerinin 100 üzerinden en az 60 puan olması ya da diğer puanlama sistemlerinden eşdeğer puan alınmış olması gerekir.

d) Yüksek lisans tezli programlarında başarı notunun en az 60 puan olması gerekir. Başarı notu; ilgili ALES notunun % 50'sinin, lisans başarı notunun % 20'sinin, yazılı olarak yapılan bilim sınav notunun % 20'sinin ve adayla yapılan görüşmede verilen notun % 10'unun toplamıdır.

e) Yüksek lisans tezsiz programlarında başarı notunun en az 60 puan olması gerekir. Başarı notu; ilgili ALES notunun % 65'inin ve lisans başarı notunun % 35'inin toplamıdır.

(2) Doktora programlarına öğrenci kabulüne ilişkin esaslar şunlardır:

a) Doktora programlarına başvurabilmek için adayların;

1) Bir lisans veya yüksek lisans diplomasına, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli tıp, diş hekimliği ve veteriner fakülteleri diplomasına sahip olmaları,

2) ALES'den başvurduğu programın puan türünden; lisans mezunlarının en az 70, yüksek lisans mezunlarının ise en az 55 standart puana sahip olmaları,

3) ÜDS ve KPDS'den en az 55 puan ya da Üniversitelerarası Kurulca sayılan diğer yabancı dil sınavlarından eşdeğer puan almış olmaları,

4) Doğrudan doktora başvuran lisans mezunlarının lisans başarı düzeyinin 100 üzerinden en az 75 ya da diğer puanlama sistemlerinden birinden eşdeğer puan almış olmaları; yüksek lisans derecesi ile başvuranların ise, yüksek lisans başarı düzeylerinin 100 üzerinden en az 70 puan ya da diğer puanlama sistemlerinin birinden eşdeğer puan almış olmaları gerekir.

5) Doktora programlarında başarı notunun en az 65 puan olması gerekir. Başarı notu; ilgili ALES notunun % 50'sinin, bilim sınav notunun % 30'unun ve adayla yapılan görüşmede verilen notun % 20'sinin toplamıdır.

b) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için;

1) Tıp Fakültesi mezunlarının 50 puandan az olmamak koşuluyla temel tıp puanına ya da en az 55 standart ALES sayısal puanına; Tıp Fakültesi mezunu olmayanlardan Diş Hekimliği ve Veteriner Fakültesi mezunlarının lisans diplomasına, diğer alanlardan başvuranların ise yüksek lisans diplomasına ve en az 55 standart ALES sayısal puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı; tıpta uzmanlık sınavının (TUS) temel tıp bilimleri I inci bölümünden elde edilen standart puanın % 70'inin ve temel tıp bilimleri II nci bölümünden elde edilen standart puanın % 30'unun toplanması ile elde edilir.

2) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarında başarı notunun en az 65 puan olması gerekir. Başarı notu; ilgili ALES ya da temel tıp puanının % 50'sinin, bilim sınav notunun % 30'unun ve adayla yapılan görüşmede verilen notun % 20'sinin toplamıdır.

(3) Yüksek lisans yabancı dil, yüksek lisans ve doktora programlarına başvuran adayların bilim ve görüşme sınavlarını yapmak üzere, ilgili bilim dalının görüşü alınarak, enstitü yönetim kurulu tarafından her program için en az üç asil, iki yedek öğretim üyesinden oluşan jüri/jüriler oluşturulur.

(4) Orta öğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı dışında, yüksek lisans ve doktora programlarına, Üniversitelerarası Kurul **tarafından belirlenen** lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanlar başvurabilir; ancak Senato, belirlenen programlar dışından da öğrenci kabulüne karar verebilir.

(5) Yabancı uyruklu adaylarla, yurt dışında yerleşmiş Türk vatandaşlarının lisansüstü programlara başvurabilmeleri için, yurt dışından almış oldukları diplomalarının denkliğinin ilgili mevzuatta belirtildiği şekilde onaylanmış olması gerekir. Söz konusu adaylardan yabancı

uyruklu olanların, bu Yönetmelikte belirtilen koşulların yanı sıra Türkçe için TÖMER tarafından verilen başarı belgesine sahip olmaları gerekir.

(6) Öğrenci kabul edilecek lisansüstü programların adları, başvuru için gerekli belgeler, başvuru tarihleri ve aranan özel koşullar ilan verilerek duyurulur. Söz konusu ilan, her yarıyıl başında öğrenci almak üzere verilebilir.

(7) Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlara kabul, değerlendirme ve verilecek diplomalara ilişkin yöntem ve esaslar ile programların ortak dersleri ve uygulamalarına ilişkin esaslar, ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

(8) Üniversitenin önerisi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile bir başka üniversite ya da ileri teknoloji enstitüsünde görevli araştırma görevlileri, yeniden sınav ve değerlendirme yapılmadan, lisansüstü öğretim yapmak üzere Üniversitede görevlendirilebilirler. Bu araştırma görevlilerinin tez projeleri, kendi üniversitelerinin bilimsel araştırma projeleri fonlarından öncelik verilmek suretiyle desteklenir.

(9) Enstitüye bağlı anabilim dallarından o yılda birincilikle mezun olan lisans öğrencileri, mezun oldukları anabilim dallarında yüksek lisans yapmak istediklerinde, gerekli ALES ve yabancı dil puanlarını sağlamış olmak koşuluyla ilgili programa sınavsız olarak yerleştirilebilir. Bölüm birincilerinin belirlenmesinde, birinci ve ikinci öğretim tek bölüm olarak kabul edilir.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 5 - (1)Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilenlerden:

a) Lisans derecesini başvurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlardan almış olan adaylara,

b) Lisans derecesini Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans programı adaylarına,

c) Lisans ve yüksek lisans derecelerini Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan doktora adaylarına,

ç) Yüksek lisans derecesini başvurdukları doktora programından farklı alanda almış olan adaylara eksiklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile lisansüstü programından dersler de alabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programı çerçevesinde alınan lisans dersleri, Celal Bayar Üniversitesi Eğitim-Öğretim Yönetmeliğine, lisansüstü dersler de bu Yönetmeliğe uygun olarak değerlendirilir.

(4) Bilimsel hazırlık programı en çok bir yıldır ve uzatılmaz. Bu süre, bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans veya doktora programı sürelerinin dışındadır.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 6 - (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu ya da öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini arttırmak isteyenler, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrenci kabulünde giriş sınavı koşulu aranmaz. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Özel öğrenciler;

a) Lisansüstü eğitimde alacağı derslerin toplam kredi sayısının en çok % 50'sini alabilir.

b) Her dönem en çok iki derse kabul edilir.

c) Belirlenen öğrenim harcını ödemek ve istenilen belgeleri vermekle yükümlüdür.

ç) Asıl öğrenciler gibi kayıt yaptırdıkları derslerin bütün koşullarına uymak zorundadır.

d) Özel öğrencilere hiçbir diploma ya da unvan verilmez. Ancak izledikleri dersleri ve aldıkları notları gösteren bir belge verilebilir.

e) Özel öğrencilerin dört yarıyılı geçirmemek koşuluyla bu Yönetmelik hükümlerine göre asıl öğrencilik haklarını kazanmaları durumunda; özel öğrenci olarak başarılı oldukları derslerden yazılı istekleri ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile devam etmekte oldukları program için başarılı sayılabilirler.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 7 - (1) Bir enstitünün başka bir anabilim dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında, en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş öğrenci kontenjanları, her yarıyıl başında ilgili anabilim dalının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı üzerine Senato tarafından kararlaştırılır ve Rektörlükçe ilan edilir. Yatay geçiş için başvuran öğrencilerin, daha önce almış oldukları derslerden başarılı olmaları gerekir. Yatay geçiş için başvuran öğrenci sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda, bu öğrencilerin önceden aldıkları derslerin notlarının, kredi sayısı ile çarpımı suretiyle bulunacak ağırlıklı ortalamalarına göre sıralama yapılır. Yatay geçiş yoluyla alınan öğrenciler için özel ders açılmaz. Bunlar diğer öğrenciler için, bilimsel hazırlık programı uygulanıyorsa bu dersler dâhil olmak üzere açılan dersleri alarak, o lisansüstü program için öngörülen derslerin tümünü başarmak zorundadır.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 8 - (1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin kayıtlarının kesinleşebilmesi için, başvuru sırasında verilmesi gereken diploma, yabancı dil, ALES ya da TUS sonuç belgesi ya da eşdeğerleri ve transkript dışında, nüfus hüviyet cüzdanının **Üniversitece onaylı fotokopisi, ikametgâh belgesi, öğrenci katkı payı yatırıldığına ilişkin belge, enstitü tarafından belirlenen sayıda fotoğraf ve erkek öğrenciler için askerlik belgesinin verilmesi** gerekir.

Ders sınavları ve değerlendirme

MADDE 9 - (1) Bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama ya da laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır.

(2) Lisansüstü programlarla ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer ilkeler bakımından Celal Bayar Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri uygulanır. Ancak, bir dersin dönem sonu sınavına girebilmek için ara sınav not ortalamalarının en az 50 olması gerekir. Derslerde başarı notu yüksek lisans

öğrencileri için en az 65, doktora öğrencileri için en az 70 olup, diploma derecesi en yakın tam sayıya çevrilmiş ağırlıklı ortalama değerlerine göre belirlenir. Sınavların değerlendirilmesinde aşağıdaki puanlama sistemi uygulanır:

a) Yüksek lisansta puanlama sistemi aşağıdaki şekildedir:

<u>Puan</u>	<u>Ders notu</u>	<u>Katsayı</u>
90 - 100	AA	4,0
85 - 89	BA	3,5
75 - 84	BB	3,0
70 - 74	CB	2,5
65 - 69	CC	2,0
60 - 64	DC	1,5
59 ve aşağısı	FF	0,0
Devamsızlık	DZ	-
Kredisiz ders, seminer ve tez çalışmalarında başarılı olma	BŞ	-
Muafiyet	MF	-
Başarısızlık	BŞZ	-

b) Doktora programlarında puanlama sistemi aşağıdaki şekildedir:

<u>Puan</u>	<u>Ders notu</u>	<u>Katsayı</u>
90 - 100	AA	4,0
85 - 89	BA	3,5
80 - 84	BB	3,0
75 - 79	CB	2,5
70 - 74	CC	2,0
65 - 69	DC	1,5
64 ve Aşağısı	FF	0,0
Devamsızlık	DZ	-
Kredisiz ders, seminer ve tez çalışmalarında başarılı olma	BŞ	-
Muafiyet	MF	-
Başarısızlık	BŞZ	-

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programı

Yüksek lisans programının kapsamı

MADDE 10 - (1) Yüksek lisans programı tezli veya tezsiz olup; orta öğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programı kapsamında yürütülür. Diğer tezsiz yüksek lisans programları ilke olarak ikinci öğretimde açılır. Bu programların hangi enstitü anabilim dallarında açılacağı ve nasıl yürütüleceği ilgili anabilim dalının önerisi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayı ile kararlaştırılır.

(2) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçişe izin verilmez.

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 11 - (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Bu program, toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Dersler en az iki yarıyılta tamamlanır.

(4) Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(5) Öğrenci, derslerini tamamladıktan sonraki yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(6) Öğrencinin alacağı derslerin en çok iki tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca dersler ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

Süre

MADDE 12 - (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi dört yarıyıldır. Bir yarıyılıda en fazla kaç ders alınabileceği ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen esaslar doğrultusunda tespit edilir. Aldığı derslerden başarısız olan öğrenci, o derslerin açıldığı ilk yarıyılıda tekrar aynı dersleri almak zorundadır. İkinci kez aldığı derslerin birinden başarısız olan öğrencinin dört yarıyılı tamamlamadan enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin, enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Tez aşamasında danışmanına sunduğu raporlardan üst üste iki kez ya da aralıklı olarak üç kez başarısız not alan öğrencinin, enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Kredili derslerini ve seminer dersini başarı ile bitiren ve tez çalışmasına başlayan ancak dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye; danışmanın isteği, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini tamamlama ve jüri önünde savunması için en fazla iki yarıyıl ek süre verilebilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 13 - (1) Danışman atanması; öğrencinin isteği, öğretim elemanın kabulü ve ilgili bilim dalı başkanının önerisi, dikkate alınarak anabilim dalı kurulu kararıyla en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

(2) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisi, enstitü anabilim dalı başkanlığı kararıyla enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla ikinci tez danışmanı atanabilir.

(3) Tez danışmanı, öğretim üyeleri ya da doktora derecesine sahip öğretim görevlileri arasından seçilir.

(4) Bir öğretim elemanının toplam kaç öğrenciye danışmanlık yapabileceği, ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen esaslar doğrultusunda tespit edilir.

(5) Yüksek lisans öğrencileri, derslerini tamamlayacakları yarıyılın son ayında danışmanının denetiminde bir tez konusu ve ilgili enstitünün belirleyeceği biçimde hazırlayacakları tez

projesini ilgili anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye önerir. Tez konusu, öğrencinin derslerini başarması durumunda enstitü yönetim kurulu kararıyla uygulamaya konulur.

(6) Öğrenci, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez tez danışmanına yazılı bir rapor sunar. Bu raporda yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Tez danışmanı bu raporları değerlendirir ve anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye bildirir.

(7) Tez aşamasına geçen öğrencilerin almak zorunda oldukları uzmanlık alan dersleri, öğrencinin tez aşamasına geçtiği tarihten itibaren başlar ve öğrencinin mezuniyetine ya da ilişığının kesilmesine karar verildiği tarihe kadar eğitim-öğretim döneminin dışında da devam eder. Uzmanlık alan dersleri krediden sayılmaz.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 14 - (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci elde ettiği sonuçları enstitülerce ortak belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri en az üç kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Jüri üyelerinin ilki öğrencinin danışmanı, ikincisi ilgili bilim dalından bir öğretim elemanı ve üçüncüsü başka bir bilim dalı ya da başka bir yükseköğretim kurumundan belirlenir.

(3) Öğrenci, danışmanının onayı ve anabilim dalı başkanı aracılığı ile tezini altı nüsha halinde enstitüye teslim eder. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde belirlenen tarihte toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Sınav 45-90 dakika sürer ve dinleyicilere açık olarak yapılabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Bunlarla ilgili tutanaklar, enstitü anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişığı kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin, enstitü ile ilişığı kesilir.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 15 -(1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan yüksek lisans öğrencisi, Yükseköğretim Kurulunun tezlere ilişkin kılavuzunda belirtilen ilke ve standartlara uygun olarak yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az dört nüshasını ve tezin elektronik formatta kaydedilmiş dört CD örneğini tez sınavını izleyen en geç bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine yüksek lisans diploması verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin, izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 16 - (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve var olan bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı, ikinci öğretimde de yürütülebilir. Bu program toplam otuz krediden az olmamak koşuluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Dersler en az üç yarıyıldan tamamlanır. Dönem projesi dersi kredisiz olup, başarılı ya da başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci, dönem projesinin alındığı yarıyıldan dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır.

(2) Öğrencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla, lisans derslerinden de seçilebilir.

Süre

MADDE 17 -(1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, en çok altı yarıyıldır. Aldığı derslerden başarısız olan öğrenci, o derslerin açıldığı ilk yarıyıldan aynı dersleri tekrar almak zorundadır. İkinci kez aldığı derslerin en az birinden başarısız olan öğrencinin, altı yarıyıl tamamlamadan enstitü ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 18 - (1) Enstitü anabilim dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi ya da doktoralı bir öğretim görevlisini danışman olarak enstitüye bildirir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla danışmanlıklar kesinleşir. Bu işlem en geç birinci yarıyılın sonuna kadar tamamlanır. Bir öğretim elemanının toplam kaç öğrenciye danışmanlık yapabileceği, ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen esaslar doğrultusunda tespit edilir.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 19 - (1) Derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine, yüksek lisans diploması verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

(3) Ortaöğretim alan öğretmenliği tezsiz yüksek lisans programını başarı ile tamamlayanlara, o alanda orta öğretim öğretmeni olarak çalışabileceklerine dair yüksek lisans diploması verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 20 - (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır.

(2) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

a) Bilime yenilik getirme,

b) Yeni bilimsel yöntem geliştirme,

c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(3) Doktora programı; lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için kırkiki krediden az olmamak koşuluyla en az ondört adet ders, yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için, toplam yirmibir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(4) Doktora dersleri, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan derslerden de seçilebilir.

(5) Bir doktora öğrencisinin lisans döneminden ders alması durumunda alınan dersler, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(6) Doktora programları, yurt içi ve yurt dışı bütünleşmiş doktora programları şeklinde de düzenlenebilir. Bu programların uygulama yöntem ve ilkeleri, Üniversitenin önerisi, Öğretim Üyesi ve Araştırmacı Yetiştirme Kurulunun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Süre

MADDE 21 - (1) Doktora programını tamamlama süresi; lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için on yarıyıl, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için sekiz yarıyıldır. Ancak derslerini üç yarıyıldan başarıyla bitiren yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş bir öğrenci doktora programını altı yarıyıldan tamamlayabilir. Bir yarıyıldan en fazla kaç ders alınabileceği ilgili enstitü yönetim kurulunca belirlenen esaslar doğrultusunda tespit edilir. Aldığı derslerden başarısız olan öğrenci, o derslerin açıldığı ilk yarıyıldan aynı dersleri tekrar almak zorundadır. İkinci kez aldığı derslerin en az birinden başarısız olan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler altıncı yarıyıl, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler dördüncü yarıyıl sonunda kredili derslerini başarıyla tamamlayamadıkları takdirde enstitü ile ilişkileri kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını belirtilen süre sonuna kadar tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye; danışmanının isteği, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için en fazla dört yarıyıl ek süre verilebilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 22 -(1) Danışman atanması; öğrencinin isteği, öğretim elemanın kabulü ve ilgili bilim dalı başkanının önerisi dikkate alınarak anabilim dalı kurulu kararıyla en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir.

(2) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda danışmanın önerisi, enstitü anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye iletilir ve enstitü yönetim kurulu kararıyla ikinci tez danışmanı atanabilir.

(3) Danışman; öğretim üyeleri arasından seçilir. Bir öğretim üyesinin toplam kaç öğrenciye danışmanlık yapabileceği ve danışmanın nitelikleri ilgili enstitünün yönetim kurulunca belirlenen esaslar doğrultusunda tespit edilir.

(4) Tez aşamasına geçen öğrencilerin almak zorunda oldukları uzmanlık alan dersleri, öğrencinin tez aşamasına geçtiği tarihten itibaren başlar ve öğrencinin mezuniyetine ya da ilişişinin kesilmesine karar verildiği tarihe kadar eğitim-öğretim döneminin dışında da devam eder. Uzmanlık alan dersleri krediden sayılmaz.

Yeterlik sınavı

MADDE 23 - (1) Yeterlik sınavının amacı; öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bilgi sahibi olup olmadığıın sınanmasıdır. Yeterlik sınavları yılda iki kez yapılır.

(2) Kredili derslerini başarıyla bitiren yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci en geç beşinci yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci ise yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim dalı başkanlığı tarafından önerilen, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite; farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri oluşturup enstitü yönetim kuruluna sunar. Doktora yeterlik komitesi ilgili anabilim dalı başkanı ve o anabilim dalında yer alan bilim dalı başkanlarının yer aldığı beş kişiden oluşur. Bilim dalı başkanlarının sayısının çok olması nedeniyle tümünün yer alamayacağı durumlarda akademik hiyerarşi gözönüne alınarak öncelikle profesör bilim dalı başkanlarından sonra diğerlerinden üye oluşturulur. Eşdeğerlik durumunda anabilim dalı kurulunca seçim yapılır. Bilim dalı başkanlıklarının sayısının doktora yeterlik Komitesini oluşturacak sayıya ulaşamaması durumunda, akademik hiyerarşi gözönüne alınarak öncelikle anabilim dalındaki profesör üyelerden, sonra diğerlerinden üye oluşturulur.

(4) Doktora yeterlik sınavı, doktora yeterlik komitesi önerisiyle ve enstitü yönetim kurulu onayıyla oluşturulan sınav jürisi tarafından yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Doktora yeterlik sınav jürisi en az üç kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Jüri üyelerinin ilki öğrencinin danışmanı, ikincisi ilgili bilim dalından Üniversite içinden ya da dışından ve üçüncüsü başka bir yükseköğretim kurumundan belirlenir. Doktora yeterlik sınav jürisi, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrencinin başvurması halinde; anabilim dalı başkanının önerisi, enstitü yönetim kurulu kararı ile yüksek lisans programına intibakı yapılabilir.

(7) Yüksek lisans programına devam etmekte olan bir öğrencinin, lisans derecesine sahip olanların doktora programına kabul edilme koşullarını sağlaması durumunda ve başvurması halinde; anabilim dalı başkanının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile doktora programına intibakı yapılabilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 24 - (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, üç öğretim üyesinden oluşur. İlki öğrencinin danışmanı, diğer ikisi ilgili bilim dalı içinden ve anabilim dalından belirlenir. Danışmanın dışındaki tez izleme komitesi üyeleri Üniversite içinden ya da dışından da olabilir. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 25 - (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim dalı başkanlığınca tez önerisini izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci için yeni bir danışman ve/veya tez konusu önerilebilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusu değiştiren bir öğrenci ise, altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir yıl sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişiği kesilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 26 - (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitülerce ortak belirlenen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Doktora tez jürisi, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri

ve en az biri başka bir yükseköğretim kurumunun öğretim üyesi olmak üzere ilgili bilim ya da anabilim dalından seçilen beş kişiden oluşur.

(3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde belirlenen tarihte toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur, süresi 45-90 dakikadır. Tez sınavı dinleyicilere açık olarak yapılabilir.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra, jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, red veya düzeltme kararı verir. Bunlarla ilgili tutanaklar, enstitü anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye bildirilir. Tezi reddedilen öğrencinin, enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

Doktora diploması

MADDE 27 - (1) Tez sınavında başarılı olan ve diğer koşulları sağlayan doktora öğrencisi Yükseköğretim **Kurulunun tezlere ilişkin Kılavuzunda** belirtilen ilke ve standartlara uygun olarak doktora tezinin ciltlenmiş en az dört nüshasını ve tezin elektronik formatta kaydedilmiş dört CD örneğini tez sınavını izleyen en geç bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eder ve tezi şekil yönünden uygun bulunan doktora öğrencisine doktora diploması verilir.

(2) Doktora diploması üzerinde, öğrencinin izlemiş olduğu enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 28 -(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği ve 1/7/1996 tarihli ve 27683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurulu, Senato ve ilgili enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 29 -(1) 9/10/2003 tarihli ve 25254 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 30- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Celal Bayar Üniversitesi Rektörü yürütür.

*Bu Yönetmelik 11 Mayıs 2008 tarih ve 26873 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.